

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11Co/36/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112226295
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1112226295.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a JUDr. Bianky Gelačikovej, v právnej veci navrhovateľa: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, zastúpeného: Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., IČO: 36 866 881, so sídlom Vlárská 32, Bratislava, proti odporcovi: E.. E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. 9, XXX XX L., štátna občianka SR, o zaplatenie 33,03 euro, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19. júna 2014, č.k. 7C/230/2012-77, jednohlasne (pomero hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal uložiť odporkyni povinnosť zaplatiť mu istinu vo výške 22,63 eur predstavujúcu sankčný úrok (poplatok) a úrok z omeškania vo výške 10,40 eur (9 % ročne zo sumy 48,77 eur od 29.04.2010 do 07.09.2012) a navrhovateľovi s použitím § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. v platnom znení (ďalej „O.s.p.“) nepriznal právo na náhradu trov konania.

Zamietajúci výrok právne odôvodnil § 708 ods. 1, 2, § 709 ods. 1, 2, § 710, § 497 zákona č. 513/1991 Zb. v platnom znení (ďalej „Obch. zákonník“), § 1 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ust. § 101 ods. 1, 2, § 115a ods. 1, 2, § 200ea ods. 1, § 156 ods. 3 O.s.p. konštatujúc, že vzhľadom na predmet sporu nenariadil na prejednanie veci pojednávanie a vo veci rozhodol na základe listinných dokladov predložených účastníkmi konania. Z vykonaného dokazovania zistil, že navrhovateľ a odporkyňa uzavreli dňa 27.02.2007 Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej bol odporkyni otvorený Rastový osobný účet - Balík Výhoda. Z čl. I bod 4 Zmluvy vyplynulo, že odporkyňa výslovne odmietla zriadenie služby „povolené prečerpanie na osobnom účte“ a v prípade konkludentného prijatia návrhu zmluvy o poskytovaní služby PP bankou, dôjde povolením čerpania peňažných prostriedkov do výšky debetného limitu na účte v čl. I bod 1 Zmluvy k platnému a účinnému uzatvoreniu zmluvy o poskytovaní služby PP. Výšku a účinnosť debetného limitu banka oznámi majiteľovi účtu formou výpisu z technického systému banky na adresu na zasielanie výpisov v zmysle čl. 1 bod 1. Zmluvy. Výzvou zo dňa 20.04.2010 navrhovateľ oznámil odporkyni výšku vykazovaného debetného zostatku vo výške 48,05 eur ako aj skutočnosť, že odstupuje od príslušnej zmluvy o účte dňom doručenia výzvy. Zároveň vyzval odporkyňu na zaplatenie debetného zostatku v lehote troch dní od doručenia. Z výpisu z účtu 8434026001 zo dňa 28.04.2010 mal súd prvého stupňa ďalej za preukázané, že nepovolené prečerpanie účtu odporkyne bolo ku dňu 28.04.2010 vo výške 48,77

eur. V prílohe návrhu na začatie konania navrhovateľ priložil Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko, a.s., účinné od 01.07.2012 .

Z takto zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil, že navrhovateľ s odporkyňou platne uzatvorili zmluvu o bežnom účte bez povolenia prečerpania. S prihliadnutím na § 272 ods. 2 Obch. zákonníka (podľa ktorého sa na zmenu zmluvy nevyžaduje písomná forma) vyvodil, že medzi účastníkmi následne došlo konkludentným spôsobom k zmene Zmluvy, a to konkrétne k uzatvoreniu platnej zmluvy o poskytovaní služby povoleného prečerpania. Na základe povoleného prečerpania odporkyňa prečerpala svoj účet o sumu 48,77 eur a bola povinná túto prečerpanú sumu navrhovateľovi vrátiť; vzťah z takéhoto prečerpania sa podľa § 710 Obch. zákonníka spravuje ustanoveniami zmluvy o úvere. Odporkyňa dňa 07.09.2012 (po podaní návrhu) zaplatila navrhovateľovi sumu 50 eur, navrhovateľ vzal v tejto časti návrh späť a konanie bolo uznesením súdu zo dňa 09.04.2011, č.k. 7C/230/2012-51 v tejto časti zastavené. Predmetom konania ostal návrh navrhovateľa na zaplatenie sankčného poplatku vo výške 22,63 eur a úroku z omeškania vo výške 10,40 eur.

Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vo vzťahu k časti istiny vo výške 22,63 eur, ktorú navrhovateľ označil ako sankčný úrok (poplatok) z omeškania súd prvého stupňa s poukazom na § 1 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 01.05.2009 (v čase prečerpania) konštatoval, že keďže v konaní sa nepreukázalo, že medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu zmluvy o vydaní kreditnej karty, súd ďalej neskúmal náležitosti spotrebiteľského úveru (Zmluvy) v zmysle § 4 citovaného zákona. Navrhovateľ listom zo dňa 20.04.2010 odstúpil od Zmluvy dňom doručenia odstúpenia od Zmluvy (28.04.2010) v súlade s príslušnými ustanoveniami Všeobecných obchodných podmienok navrhovateľa. Sankčný úrok z omeškania vo výške 20 % p.a. vyčíslil navrhovateľ (pôvodne) na sumu 23,86 eur. Z vyčíslenej sumy je zrejmé, že príslušný sankčný úrok si navrhovateľ uplatňuje odo dňa odstúpenia od Zmluvy do dňa podania návrhu na začatie konania na súd (i keď podľa úvahy súdu prvého stupňa bol sankčný úrok navrhovateľom nesprávne vyčíslený, pričom správne mal byť vo výške 22,37 eur - od 29.04.2010-13.08.2012). V tejto súvislosti vyslovil súd prvého stupňa názor, že keďže navrhovateľ podľa § 48 Občianskeho zákonníka odstúpil od Zmluvy, Zmluva sa zrušila od samého začiatku (ex tunc), a preto navrhovateľ nemá nárok na sankčný úrok za obdobie po zániku zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania. Súd prvého stupňa navyše poukázal na skutočnosť, že Zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania je podľa § 52 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, pretože ju uzatvoril navrhovateľ ako dodávateľ a odporkyňa ako spotrebiteľ. Navrhovateľ nepreukázal, že výška sankčného úroku bola medzi zmluvnými stranami dojednaná, keď nepredložil žiaden listinný alebo iný dôkaz, z ktorého by tento nárok vyplýval a v tomto smere nestačí iba odkaz na Sadzobník poplatkov.

Súd prvého stupňa nepriznal navrhovateľovi ani úroky z omeškania z istiny 48,77 eur za obdobie od 29.04.2010 do 07.09.2012, nakoľko z vykonaného dôkazu (dokladu o úhrade zo dňa 27.12.2013) vyplynulo, že odporkyňa dňa 27.12.2013 poukázala na účet navrhovateľa ďalšiu sumu vo výške 50,-eur (celkovo uhradila navrhovateľovi sumu 100,- eur), čím uhradila v tomto konaní požadované úroky z omeškania (10,40 eur).

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ namietajúc, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; v odvolacom návrhu navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie v zmysle § 221 O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní konštatoval, že zmluva medzi navrhovateľom a odporkyňou ako banková zmluva bola uzatvorená v súlade s príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a s príslušnými obchodnými podmienkami (ďalej len „VOP“) s tým, že zmluva o bežnom účte patrí medzi tzv. absolútne obchody, t.j. že ustanovenia Obchodného zákonníka sa použijú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu, teda aj v prípade, ak majiteľom účtu bude fyzická osoba nepodnikateľ. Uviedol, že odporkyňa porušila zmluvu a VOP tým, že jej účet dosiahol debetný zostatok, ktorý nadobudol charakter nepovoleného debetu v zmysle čl. III. bodu 21 VOP. Listom zo dňa 20.04.2010 odstúpil od zmluvy a vyzval odporkyňu na úhradu debetného zostatku v lehote do troch dní; odporkyňa však na uvedenú výzvu nereagovala a príslušný debetný zostatok neuhradila. Na základe tejto skutočnosti došlo dňa 28.04.2010 k vyrovnaniu nevyrovnanej výšky debetného zostatku odporkyne účtovnou operáciou banky; z uvedeného titulu sa v konaní domáhal zaplatenia sumy rovnajúcej sa nevyrovnanej výške debetného zostatku vo výške 48,77 eur

(pozostávajúcej z nedoplatkov na poplatkoch úrokoch) a v zmysle čl. III bod 23 VOP sankčného poplatku (zmluvnej pokuty) vo výške 23,86 eur vychádzajúc z toho, že v prípade, ak účet odporkyne dosiahne debetný (záporný) zostatok, je oprávnený účtovať si sankčný poplatok (zmluvnú pokutu), ktorého výška je stanovená podľa aktuálneho Sadzobníka poplatkov banky.

Zdôraznil, že podľa časti E/ Depozitné produkty - ostatné produkty, bodu 1.E.4. Sadzobníka poplatkov, sankčná úroková sadzba predstavuje 20 % ročne do 30.06.2012, a preto má nárok na 20 % sankčný poplatok zo sumy 48,77 eur od 29.04.2010 (deň nasledujúci po vyrovnaní zostatku zatvoreného účtu) do zaplatenia; napriek tomu si príslušný sankčný poplatok (zmluvnú pokutu) v podanom návrhu uplatňoval z vyčíslenej istiny 48,77 eur, t.j. nevyrovnanej výšky debetného zostatku iba za obdobie odo dňa nasledujúceho po vyrovnaní zostatku zatvoreného účtu, t.j. od 29.04.2010 do dňa podania návrhu na vydanie platobného rozkazu. Mal za to, že súd prvého stupňa na otázku odstúpenia od zmluvy aplikoval nesprávny právny predpis Občiansky zákonník, a to aj napriek skutočnosti, že zmluva o bežnom účte je uzavretá medzi bankou a klientom v súlade s Obchodným zákonníkom a patrí medzi absolútne obchody. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1MObdoV/2/2007 zo dňa 30.09.2009, podľa ktorého na rozdiel od právnej úpravy dôsledkov odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, kde účinným odstúpením sa zrušuje zmluva od začiatku (§ 48 ods. 2) sa odstúpením od zmluvy v obchodných vzťahoch zmluva podľa § 351 ods. 1 Obch. zákonníka zrušuje a účinky odstúpenia nastávajú až momentom odstúpenia (ex nunc). Plnenie, poskytnuté pred zrušením zmluvy, nie je plnením z neplatnej zmluvy, preto na usporiadanie vzájomných nárokov nemožno použiť právnu úpravu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Obč. zákonníka. Mal za zrejmé, že zákonodarca nemal v úmysle určiť jednostrannú kogentnosť Občianskeho zákonníka en bloc (teda aj pri odstúpení od zmluvy a účinkoch s tým spojených), ale len jednostrannú kogentnosť úpravy spotrebiteľských zmlúv; namietal tvrdenie súdu prvého stupňa, že odstúpenie od zmluvy a účinky s tým spojené sa v tomto prípade riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Opakovane argumentoval tým, že odstúpením od zmluvy podľa Obch. zákonníka zmluva a s ňou aj všetky práva a povinnosti zmluvných strán zanikajú okamihom, kedy bol prejav oprávnenej strany o odstúpení od zmluvy doručený druhej strane s výnimkami stanovenými v § 351 ods. 1 Obch. zákonníka. Pokiaľ ide o následky porušenia zmluvy, nemá odstúpenie od zmluvy spätné účinky a všetky právne následky porušenia zmluvy, ku ktorým došlo do zániku zmluvy odstúpením, zostávajú zachované. Mal za to, že súd prvého stupňa svojím rozhodnutím zasiahol do jeho základného práva na súdnu ochranu garantovaného Ústavou SR, pretože napadnutým rozsudkom nesprávne posúdil prejednávajúcu vec.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhla rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne a právne správne potvrdiť. Uviedla, že návrhom zo dňa 13.08.2012 sa navrhovateľ domáhal voči nej zaplatenia sumy vo výške 72,63 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 48,77 eur za obdobie od 24.09.2010. Ešte pred vydaním platobného rozkazu uhradila dňa 07.09.2012 navrhovateľovi sumu vo výške 50,- eur, v dôsledku čoho zobral navrhovateľ v tejto časti návrh späť a trval na zaplatení sankčného úroku a úroku z omeškania 9 % ročne zo sumy 48,77 eur za obdobie od 24.09.2010. Po uznesení prvostupňového súdu zo dňa 09.04.2013 zostal predmetom konania iba návrh navrhovateľa na zaplatenie istiny vo výške 22,63 eur (sankčného úroku) a úroku z omeškania vo výške 10,40 eur. Následne dňa 27.12.2013 zaplatila navrhovateľovi ďalšiu sumu vo výške 50,- eur, čo znamená, že zaplatila celú istinu a aj úroky z omeškania i napriek tomu, že návrh navrhovateľa považovala za nepreukázaný. So zaplatením sankčného úroku, na ktorý nemá navrhovateľ žiaden nárok, ako i so zaplatením náhrady trov konania a náhrady trov právneho zastúpenia vyslovila odporkyňa nesúhlas.

Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejednalo sa o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, vo veci súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je podané dôvodne. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného návrhu, vec v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal v neprítomnosti účastníkov, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd ako prvoradá konštatuje, že viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania vyplýva pre odvolací súd z § 212 ods. 1, 2 O.s.p. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 O.s.p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Treba zdôrazniť, že ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal uložiť odporkyni povinnosť zaplatiť mu istinu predstavujúcu 20 % sankčný poplatok (úrok) zo sumy 48,77 eur za obdobie od 29.04.2010 do 30.06.2012 a istinu predstavujúcu úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 48,77 eur od 29.04.2010 do 07.09.2012. Pri rozhodovaní skutkovo a právne posudzoval oba nároky osobitne. Keďže odvolateľ v odvolaní napadol výlučne skutkové a právne závery súdu prvého, ktorými zamietol nárok navrhovateľa na zaplatenie 20 %-tného sankčného poplatku (úroku) zo sumy 48,77 eur za obdobie od 29.04.2010 do 30.06.2012, odvolací súd nepodrobil odvolaciemu prieskumu zamietajúci výrok rozhodnutia, v ktorom súd prvého stupňa zamietol uplatnený návrh na zaplatenie úrokov z omeškania.

Po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti odvolací súd konštatuje jeho vecnú správnosť, stotožňuje sa s jeho odôvodnením čo do právnych dôsledkov odstúpenia od spotrebiteľskej zmluvy (§ 48 Obč. zákonníka) a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti a doplnenia napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že zmluva o bežnom účte bola ku dňu uzatvorenia Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, t.j. 27.02.2007 upravená v § 708 a nasl. Obch. zákonníka; nebolo ju teda možné subsumovať pod definíciu spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Obč. zákonníka v znení účinnom k 27.02.2007. Zmluva o bežnom účte však aj napriek tomu bola zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb., podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Charakteristickým znakom spotrebiteľskej zmluvy je jej uzatváranie vo viacerých prípadoch a skutočnosť, že spotrebiteľ neovplyvnil obsah zmluvy podstatným spôsobom. Spotrebiteľskou zmluvou je teda zmluva uzatváraná s väčším počtom spotrebiteľov za totožných podmienok a tieto podmienky sú vopred určené dodávateľom, pričom spotrebiteľ ich obsah nemôže ovplyvniť. Spotrebiteľskou zmluvou je v zmysle uvedeného akákoľvek súkromnoprávna zmluva s uvedenými znakmi a to bez ohľadu na to, či je upravená Občianskym zákonníkom, Obchodným zákonníkom, alebo iným osobitným zákonom.

Pri uzatváraní Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 27.02.2007 (ktorej súčasťou bola aj zmluva o zriadení bežného účtu) navrhovateľ vystupoval ako dodávateľ, t.j. ako osoba, ktorá pri uzavieraní a plnení zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a odporkyňa vystupovala ako spotrebiteľ, t.j. ako osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Odporkyňa ako nepodnikajúca fyzická osoba uzatvorila zmluvu s vopred vypracovaným predmetom plnenia; neexistujú pritom žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva má podobu klasickej formulárovej zmluvy, ktorej typickým znakom je, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač, pričom všeobecné obchodné podmienky sú priamo prílohou zmluvy.

Zákonom č. 150/2004 Z.z. bol do Občianskeho zákonníka zavedený taxatívny výpočet spotrebiteľských zmlúv, na ktoré sa mala vzťahovať ochrana ustanovená Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Táto formulácia však požiadavky uvedenej smernice nespĺňala, nakoľko v samotnej smernici nie je obsiahnutý taxatívny výpočet spotrebiteľských zmlúv. Určuje len výnimky z aplikácie inštitútu spotrebiteľských zmlúv, pričom zmluva o bežnom účte jednoznačne medzi takú výnimku nepatrí. Až zákonom č. 568/2007 Z.z. (účinným od 01.01.2008) bolo

ustanovenie § 52 Obč. zákonníka uvedené do súladu s požiadavkami Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a zmenené tak, že za spotrebiteľskú zmluvu sa považuje každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzaviera dodávateľ so spotrebiteľom. Avšak zmyslom národnej aj nadnárodnej úpravy spotrebiteľského práva aj v čase uzavretia zmluvy o bežnom účte bolo dosiahnuť vyrovnanie faktického nerovného postavenia spotrebiteľa s dodávateľom. Účelom smernice bolo poskytnúť ochranu spotrebiteľom v členských štátoch vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám, ktoré sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Pri výklade ustanovení o spotrebiteľských zmluvách treba vychádzať z tohto účelu. Hlavným kritériom pri posudzovaní povahy právneho vzťahu je postavenie účastníkov zmluvy, teda že na jednej strane stojí dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ. Hoci smernica v tom čase nebola dôsledne implementovaná do nášho právneho poriadku, nemožno postupovať v rozpore s cieľom, ktorý sledovala.

V zmysle vyššie uvedeného potom pokiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že predmetná zmluva o bežnom účte je zmluvou spotrebiteľskou, vec správne právne posúdil a na tomto základe aj správne aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o odstúpení od zmluvy (§ 48 ods. 2 Obč. zákonníka) s tým, že uvedená zmluva sa zrušila od samotného začiatku (*ex tunc*) a navrhovateľovi nevznikol nárok na sankčný nárok za obdobie po zániku zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania .

Odvolací súd ďalej poznamenáva, že v zmysle § 52 ods. 2 Obč. zákonníka, účinného v čase odstúpenia od predmetnej zmluvy navrhovateľom (28.04.2010), ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné; systematickým výkladom tohto ustanovenia je dostatočným spôsobom odôvodnený záver, že na účely posúdenia odstúpenia pri spotrebiteľskom právnom vzťahu sa prednostne použije právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku. Nastúpený trend ochrany spotrebiteľa v uvedených prípadoch potvrdil aj zákonodarcovia novelizáciou § 52 ods. 2 Obč. zákonníka (pripojením tretej vety), podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR vysloveného v rozsudku sp.zn. 3MCdo/14/2014 zo dňa 21.04.2015, ktorým zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, sa ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Obč. zákonníka vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Aktuálna súdna prax tak zastáva jednoznačne názor, že právna úprava chrániaca spotrebiteľa (napr. v prípadoch duálnej úpravy odstúpenia podľa Obchodného a Občianskeho zákonníka), odôvodňuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa (v určitej konkrétnej situácii) výhodnejšie. Aplikáciu občianskoprávnej úpravy o odstúpení od zmluvy v absolútnych obchodnoprávných zmluvách majúciach spotrebiteľský charakter konštatoval aj Ústavný súd SR (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 402/2013 zo dňa 19.06.2013), ktorý takýto postup neoznačil za ústavne nekonformný. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1MOBdoV/2/2007 zo dňa 30.09.2009, na ktoré navrhovateľ v odvolaní poukázal, požiadavky aktuálnej súdnej praxe z uvedených hľadísk nereflektuje a jeho závery nebolo možné v danej veci aplikovať.

Odvolací súd ďalej konštatuje, že ustanovenie § 54 ods. 1 Obč. zákonníka v znení účinnom k 28.04.2010 (zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie) treba vykladať tak, že v prípade duálnej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije Obchodný zákonník, ak by sa aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 Obč. zákonníka je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a znamená, že strany si v spotrebiteľských zmluvách nemôžu dojednať zmluvné podmienky odchyľne od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Dôsledky odstúpenia od zmluvy, tak ako si ich na základe formulárovej zmluvy vymienil navrhovateľ, bezpochyby zhoršujú postavenie spotrebiteľa oproti právnej úprave odstúpenia od zmluvy obsiahnutej v Občianskom zákonníku, a preto takáto úprava nemôže odporkyňu v pozícii spotrebiteľa zaväzovať. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa, vrátane platenia sankčného poplatku (úroku) po zániku zmluvy postavenie spotrebiteľa zhoršuje s tým, že dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, dohodnutej medzi účastníkmi konania, sú nevýhodnejšie, ako dôsledky odstúpenia upravené v

Občianskom zákonníku. Zároveň nemožno prehliadnúť, že je to práve navrhovateľ, ktorý sa dobrovoľne rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia a ktoré si účastníci dohodli (napr. čl. V bod 2 Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb o písomnom vypovedaní zmluvy).

So zreteľom na uvedené možno uzavrieť, že súd prvého stupňa svoje závery založil na správnom právnom posúdení veci a argumentácii navrhovateľa, že súd prvého stupňa svojím rozhodnutím zasiahol do jeho práva súdnu ochranu nemožno priznať úspech. Odvolací súd zdôrazňuje, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví, pokiaľ je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom, čo v danej veci nepochybne je. Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (napr. IV. ÚS 340/2004).

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti napadnutej odvolaním (vrátane správneho výroku o trovách konania pred súdom prvého stupňa) podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnej odporkyni nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. V danej veci bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámené v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a v súlade s ust. § 21 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. v platnom znení o Spravovacom a kancelárskom poriadku bolo v rovnakej lehote zverejnené v elektronickej podobe na webovej stránke súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.